

แนวทางการพัฒนาระบบติดตาม ประเมินผลโรคไม่ติดต่อ

ทวีทรัพย์ ศิรประภาศิริ

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

แผนนโยบายเพื่อรับมือกับอนาคตที่ท้าทายของการควบคุมโรค



กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

1. พัฒนาระบบการเป็นผู้ออกิบาลระบบป้องกันควบคุมโรคของประเทศ

- พัฒนา ผลักดันและบังคับใช้กฎหมาย นโยบาย ใหม่ ๆ
- พัฒนามาตรการ เทคโนโลยี องค์ความรู้ที่มีประสิทธิผล
- พัฒนาระบบและงานสำคัญ EOC/LAB/VAC/POE/CD/NCD/ENV/OCC

2. ใช้ยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือชี้แจงการดำเนินงานและนำสู่การปฏิบัติอย่าง เป็นรูปธรรม

- การวางกรอบทิศทาง มาตรการ ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย ที่ชัดเจน
- การจัดทำแผนปฏิบัติการ/แผนงาน โครงการรองรับ
- การสนับสนุนทรัพยากร คน งบประมาณ
- การติดตาม กำกับ ประเมินผล

มุ่งบรรลุวิสัยทัศน์
ประชาชนได้รับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพระดับมาตรฐานสากล

3. การมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของของภาคีเครือข่าย & ประชาชน

การทำงานภาคีเครือข่าย สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

ประชาชน ครอบครัว ชุมชน รู้เท่าทันและป้องกันควบคุมโรคด้วยตนเอง

Monitoring and Evaluation



an essential part to tell whether a program/project is making a difference; it can identify program areas that are on target or aspects of a program that need to be adjusted or replaced

Monitoring

the routine tracking and reporting of priority information about a project or program: (inputs, activities, outputs, outcomes, impacts.)

Evaluation

the systematic collection of information of a specific program to determine its merit or worth or significance

วัตถุประสงค์ของการติดตามงานและประเมินผล

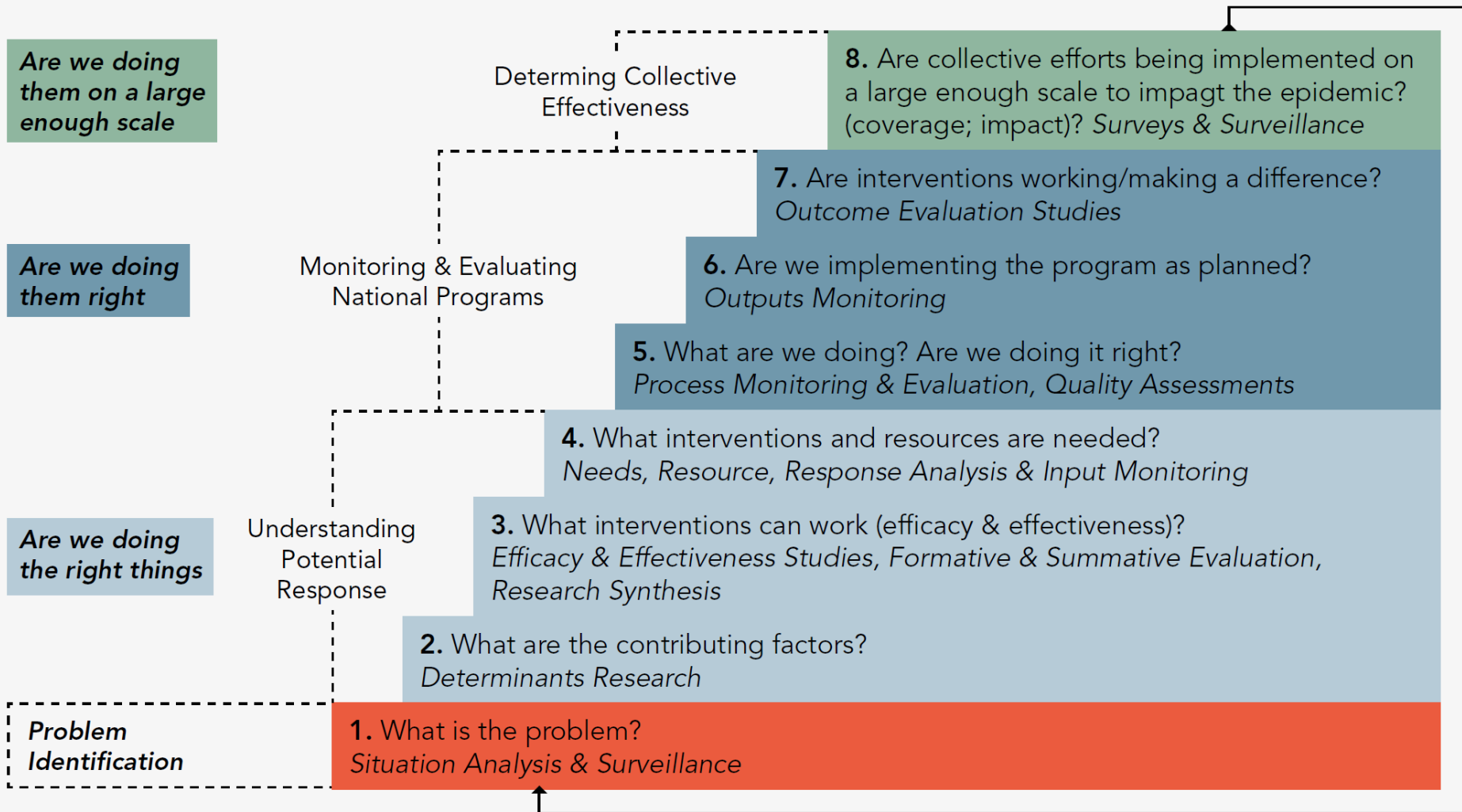


- เพื่อให้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารโครงการ และการจัดบริการ
- เพื่อให้แน่ใจว่าจะมีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ รวมทั้งมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลและสามารถตรวจสอบได้
- เพื่อประเมินว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือผลที่ต้องการหรือไม่
- เพื่อเรียนรู้จากการดำเนินงานและนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการออกแบบโครงการ หรือ แผนงานในอนาคต

“ Evaluation is not to prove but to improve. ”

(Stufflebeam , 1983)

Key public health questions for program M&E



12 องค์ประกอบ for functional M&E system



องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างองค์กร

(Organizational structures with M&E functions)

เห็นความจำเป็นของการมีหน่วยที่ถูกกำหนดบทบาทอย่างชัดเจนและมีบุคลากรรับผิดชอบหลัก การได้รับการสนับสนุนตามลำดับชั้นในองค์กรเพื่อให้หน่วย M & E ทำหน้าที่ได้อย่างจริงจัง

องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพบุคลากร

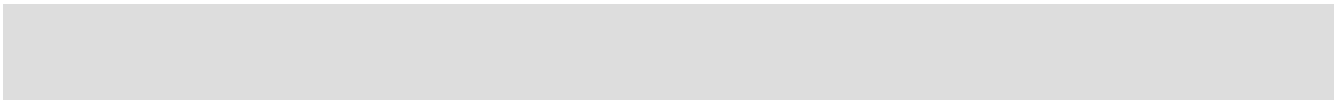
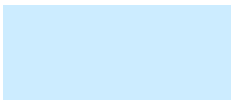
(Human Capacity for M&E)

การมีบุคลากรที่เพียงพอ มีคุณภาพ มีความสามารถ จำเป็นต่อความสำเร็จในระยะยาว จึงต้องมีการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพด้าน M & E ของบุคลากรอย่างหลากหลาย ทั้งโดยการฝึกอบรมอย่างเป็นทางการ การสอนระหว่างปฏิบัติงาน การสอนโดยพี่เลี้ยง/โค้ช และการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 3 ภาคีเครือข่าย

(M&E partnerships)

ภาคีความร่วมมือช่วยให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับติดตามประเมินผลงาน การใช้ประโยชน์ข้อมูล และความสำเร็จของงาน



องค์ประกอบที่ 4 การจัดทำแผนแม่บท M&E (Master plan)

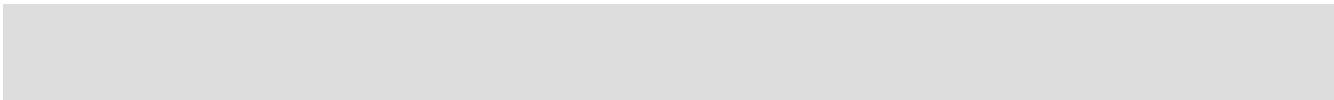
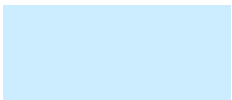
การจัดทำกรอบ และแผนแม่บทจะช่วยให้มีการดำเนินงานด้าน M&E และมีความสอดคล้องกับ
สถานการณ์ และครอบคลุมประเด็นสำคัญ

องค์ประกอบที่ 5 การจัดทำแผนปฏิบัติการที่ระบุรายละเอียด งบประมาณ (Costed M&E work plan)

การมีแผนปฏิบัติการที่มีรายละเอียดกิจกรรมตลอดจนงบประมาณที่ต้องใช้ แหล่งงบประมาณ จะช่วยให้แน่ใจว่าแผน
ที่วางไว้จะสามารถดำเนินการได้จริง

องค์ประกอบที่ 6 การผลักดัน สื่อสาร และสร้างวัฒนธรรม M&E (Advocacy, Communication and Culture of M&E systems)

การมีช่องทางสื่อสารที่ดีและหลากหลาย การผลักดันขับเคลื่อนเชิงนโยบาย และการสร้างวัฒนธรรมด้าน M&E
จะช่วยสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการดำเนินงาน และเพิ่มโอกาสการได้รับการสนับสนุนด้านต่าง ๆ



องค์ประกอบที่ 7 ระบบติดตามงานที่ดำเนินการเป็นประจำ (Routine program monitoring)

การติดตามงานอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้ทราบว่ากิจกรรมที่สำคัญต่าง ๆ ได้ดำเนินการไปตามแผนหรือไม่ มีผลผลิตอย่างไร เพื่อสามารถปรับแผนหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างทันที่

- รายงานการคัดกรองเบาหวาน ความดันสูง
- รายงานการป่วย/ตายจาก NCD
- รายงานการประเมินคุณภาพคลินิก NCD
- ฯลฯ

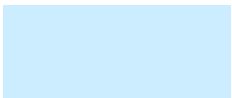
องค์ประกอบที่ 8 การสำรวจ และระบบเฝ้าระวัง (Survey and surveillance system)

การสำรวจและการเฝ้าระวัง เป็นการติดตามและประเมินผลสำเร็จและแนวโน้มของการดำเนินงาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนในระยะต่อไป

- การสำรวจประชากรด้วยการตรวจสุขภาพ
- การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยง
- ฯลฯ

องค์ประกอบที่ 9 ระบบฐานข้อมูล (Database system)

ข้อมูลต้องเก็บในลักษณะของฐานข้อมูลและเป็นอิเล็กทรอนิกส์ ที่สามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ง่าย



องค์ประกอบที่ 10 การนิเทศ และการตรวจสอบคุณภาพข้อมูล **(Supportive supervision and data auditing)**

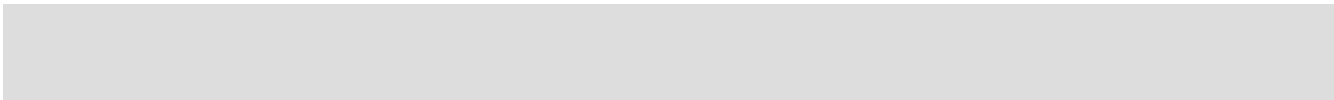
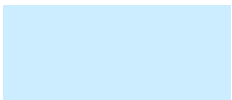
การตัดสินใจที่ถูกต้องจำเป็นต้องใช้ข้อมูลที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้ ดังนั้น การตรวจสอบคุณภาพข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและการให้ข้อเสนอแนะย้อนกลับจึงเป็นกลไกสำคัญในการปรับปรุงหรือรักษาคุณภาพของข้อมูล

องค์ประกอบที่ 11 การวิจัยและประเมินผล **(Research and evaluation)**

การวิจัยช่วยให้ได้องค์ความรู้ใหม่ สำหรับการประเมินผลบอกถึงความสำเร็จและสิ่งที่ต้องปรับปรุงของการดำเนินงาน

องค์ประกอบที่ 12 การเผยแพร่และใช้ประโยชน์ข้อมูล **(Data dissemination and use)**

เหตุผลสำคัญที่สุดของ M & E คือการให้ข้อมูลที่จำเป็นเพื่อชี้แนะหรือเสนอแนวทางในการกำหนดนโยบายและปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ



ความหมายของการประเมินผล

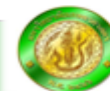
เป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ได้สารสนเทศ
สำหรับใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน โดยมีจุดมุ่งหมาย

สำคัญคือ การพัฒนา

การประเมินผล = การวัด + การตัดสินใจค่า
(Evaluation) (Measurement) + (Judgment)

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน

คำศัพท์	ความหมาย
ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้ (Indicators)	เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของสิ่งที่ถูกประเมิน ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ และมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ โดยมีเกณฑ์การตัดสิน
เกณฑ์ (Criterion)	ระดับที่ถือว่าเป็นคุณภาพ หรือมาตรฐานที่ถือว่าเป็นความสำเร็จของการดำเนินงาน เกณฑ์จึงเป็นตัวตัดสินคุณภาพของการปฏิบัติหรือผลที่ได้รับ
ประสิทธิผล (Effectiveness)	การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย
ประสิทธิภาพ (Efficiency)	การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และใช้จ่ายน้อยที่สุด

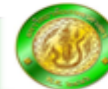


Five Strategic Evaluation Questions

- **Relevance:** The extent to which the objectives of a development intervention are consistent with beneficiaries' requirements, and partner's and donor's policies.
- **Effectiveness:** doing right things
- **Efficiency:** doing things right
- **Sustainability:** Meeting needs without compromising the ability of future generations to meet their needs (project will continue after donors intervention)
- **Impact:** Positive or negative, direct or indirect long-term impact produced by a development intervention.

ประเภทของการประเมินที่พบบ่อย

1. Program evaluation
2. Personnel evaluation
3. Performance evaluation
4. Product evaluation
5. Proposal evaluation
6. Policy evaluation



Evaluation can focus on:

Program

Project

Services

Interventions

Processes

Policy

Inputs

Processes

Outputs

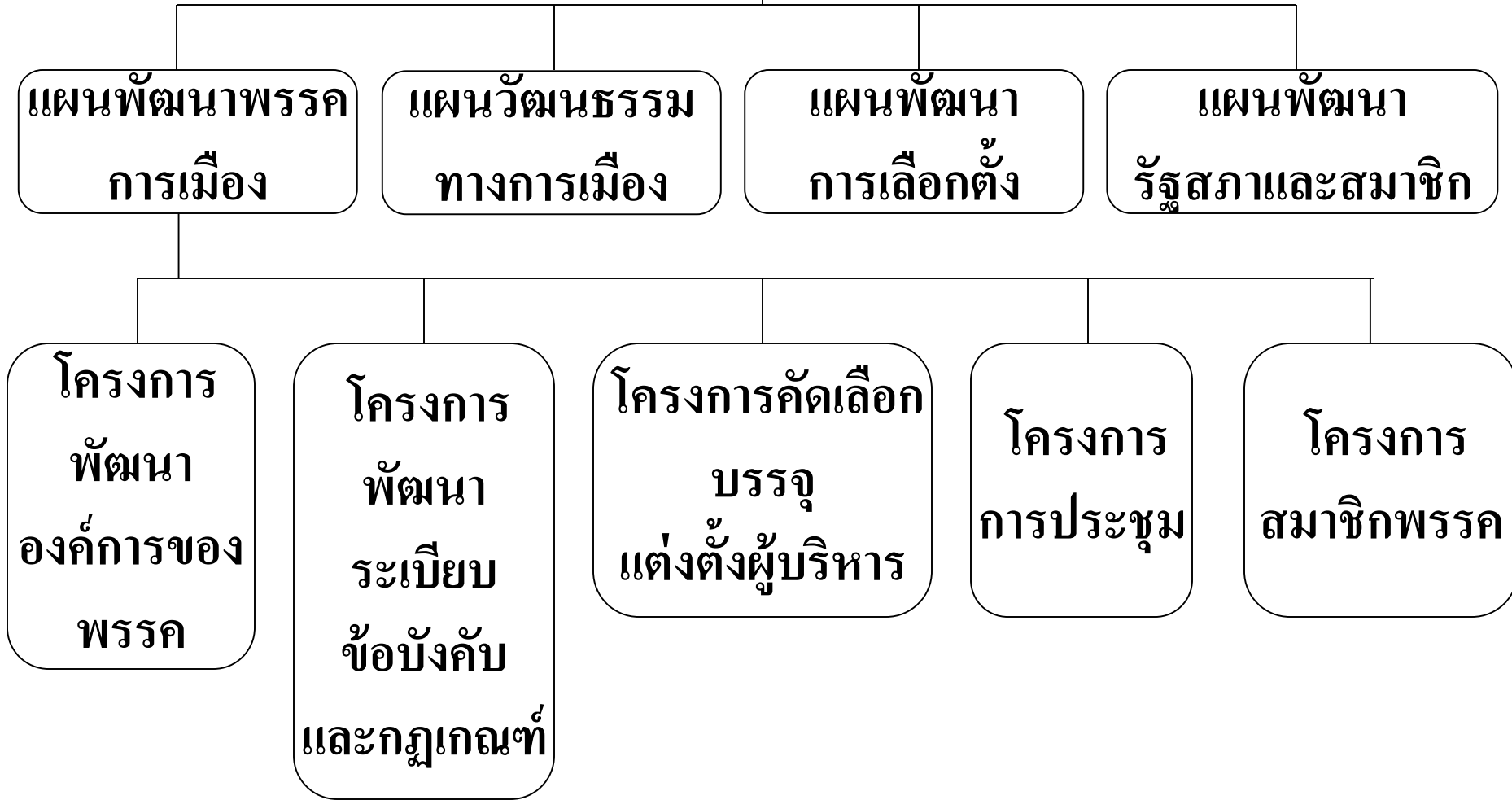
Effectiveness

Efficiency

Outcomes

Impacts

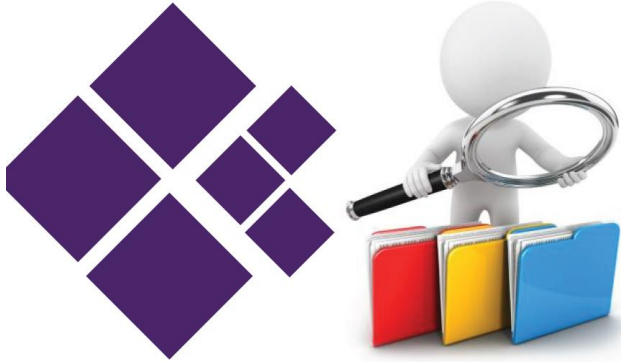
นโยบาย



แผนงาน โครงการ มาตรการ กิจกรรม การแทรกแซง

ตัวอย่างการประเมินผล

ประเมินแผนงานควบคุมโรคไม่ติดต่อในประเทศไทย
ปีงบประมาณ 2553-2557



Evaluation of the National
HIV Prevention Program for
Key Affected Populations,
Migrant Workers and
Prisoners

โครงการประเมินผล

การประเมินผลการรักษา ดูแลและการช่วยเหลือ
สนับสนุนผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยเอดส์ ของประเทศไทย



รายงานการประเมินแผนยุทธศาสตร์ป้องกัน
และแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ

พ.ศ. 2557 - 2559

AIDS 
Policy Evaluation

รายงานฉบับย่อ

โครงการ

“การประเมินผลนโยบายประเทศและการบริหารจัดการ
แผนงานการป้องกันและแก้ไขปัญหเอดส์ของประเทศ”

“การศึกษาต้นทุนประสิทธิผลโครงการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี
โดยการส่งเสริมการบูรณาการและสร้างเครือข่ายการเข้าถึง
บริการกลุ่มประชากรที่มีภาวะเสี่ยงสูง”

ขั้นตอนกระบวนการประเมินผล

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่มุ่ง
ประเมิน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์สิ่งที่มุ่ง
ประเมิน

ขั้นที่ 3 การออกแบบการประเมิน

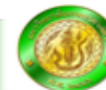
ขั้นที่ 6 การวิเคราะห์
ข้อมูล

ขั้นที่ 5 การเก็บ
รวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 4 การพัฒนา
เครื่องมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล

ขั้นที่ 7 การเผยแพร่ข้อค้นพบจาก
การประเมินและข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 8 การขับเคลื่อนผลักดัน
ข้อเสนอการประเมินผล



ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่มุ่งประเมิน

ประเด็นการประเมินผลที่ผ่านการกลั่นกรองและจัดลำดับความสำคัญ (๒๕๕๓)

ระยะที่ 1: ดำเนินการทันที

1. นโยบายเอตส์ของประเทศและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
 - นโยบาย แผนงาน การจัดสรรงบประมาณสามารถตอบสนองต่อปัญหาเอตส์ได้มากน้อยเพียงใด
 - การกระจายอำนาจ ส่งผลกระทบอย่างไรต่อการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอตส์ในระดับท้องถิ่น
2. การป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มประชากรหลัก
 - การดำเนินงานที่มีอยู่ การเข้าถึงบริการ ความครอบคลุม และคุณภาพของชุดบริการด้านการป้องกัน สำหรับกลุ่มประชากรหลักแต่ละกลุ่มเป็นอย่างไร
 - ประสิทธิภาพของชุดบริการด้านการป้องกันเป็นอย่างไร
3. การรักษา ดูแล และให้การสนับสนุนผู้ติดเชื้อฯ
 - ระบบบริการที่มีอยู่ในปัจจุบัน ของบริการป้องกัน รักษา และการดูแลช่วยเหลือผู้ติดเชื้อฯ มีคุณภาพดีหรือไม่? ครบถ้วนเหมาะสมเพียงใด? ครอบคลุมถึงผู้ที่มีความจำเป็นเพียงใด?
 - ระบบการกำกับติดตามที่มีอยู่มีประสิทธิภาพเพียงใด

ระยะที่ 2: ดำเนินการเมื่อพร้อม

4. การป้องกันการติดเชื้อฯ ในกลุ่มประชากรทั่วไปและเยาวชน
5. เด็กที่ได้รับผลกระทบจากเอตส์
6. การตีตรา เลือกปฏิบัติ และสิทธิมนุษยชน
7. เพศภาวะ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์สิ่งที่มุ่งประเมิน

Program

Project

Services

Interventions

Processes

Policy

Frameworks for M&E

Delineate clear pathways to program goals & objectives

Define relationships between program inputs, processes, outputs, and outcomes

Describe how program factors interact with external context (environmental factors)

Types of Frameworks

Conceptual framework

Logic framework

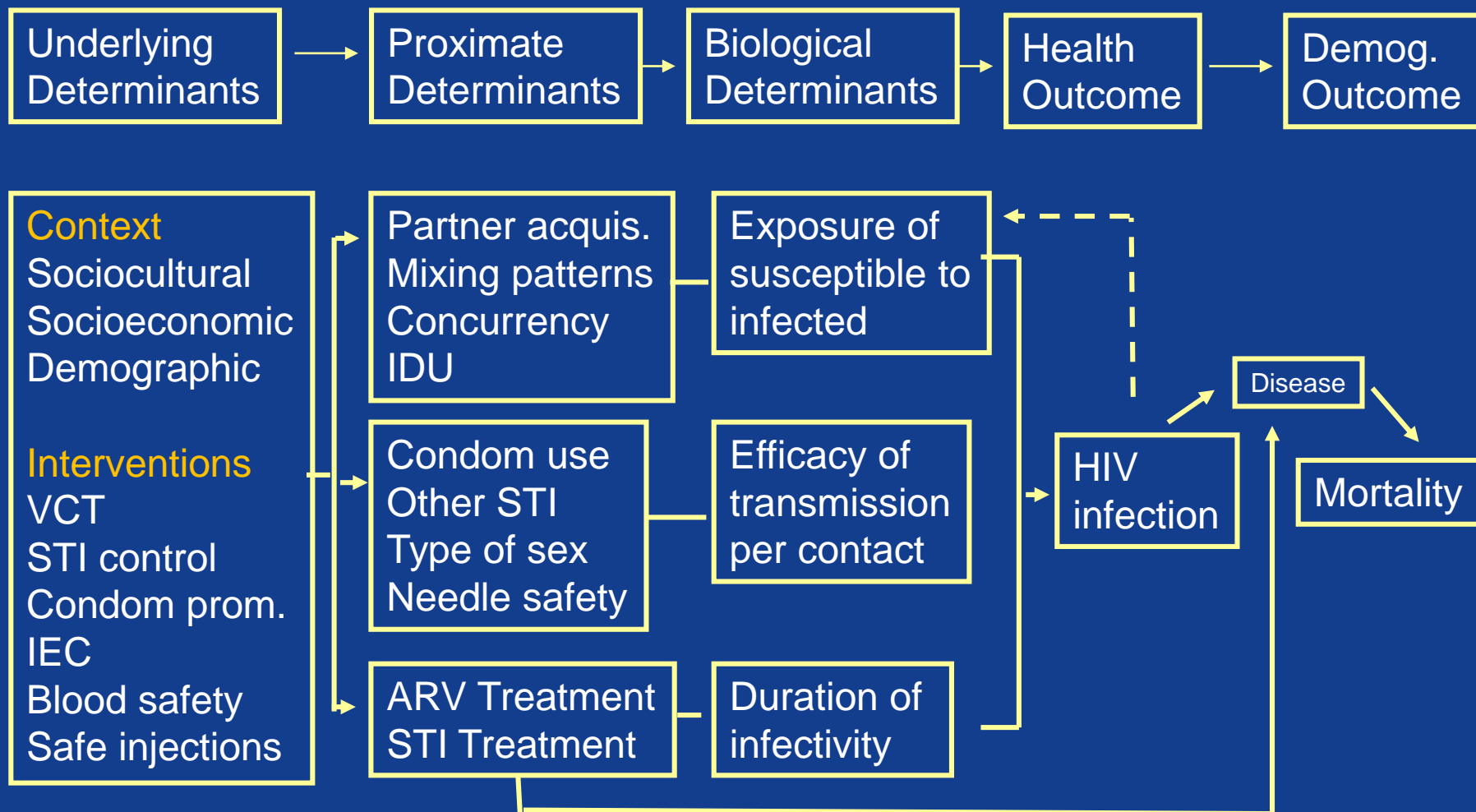
Result Framework

Log-frame

SPOC

Etc.

Proximate Determinants Framework for HIV/STI¹



¹Boerma and Weir, 2005

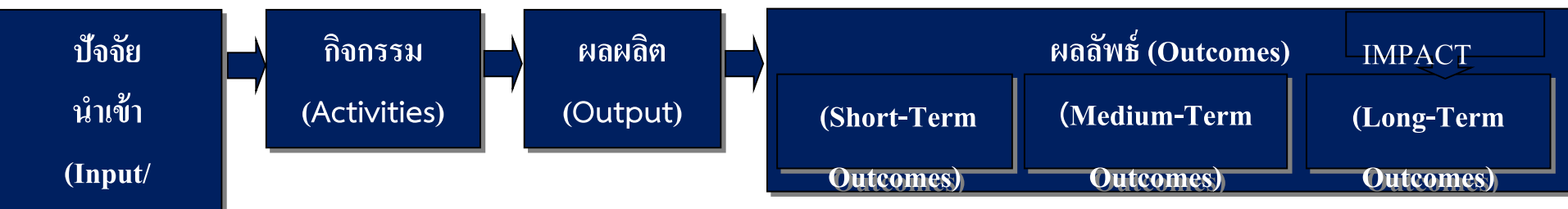


PUBLIC
HEALTH
FOUNDATION
OF INDIA

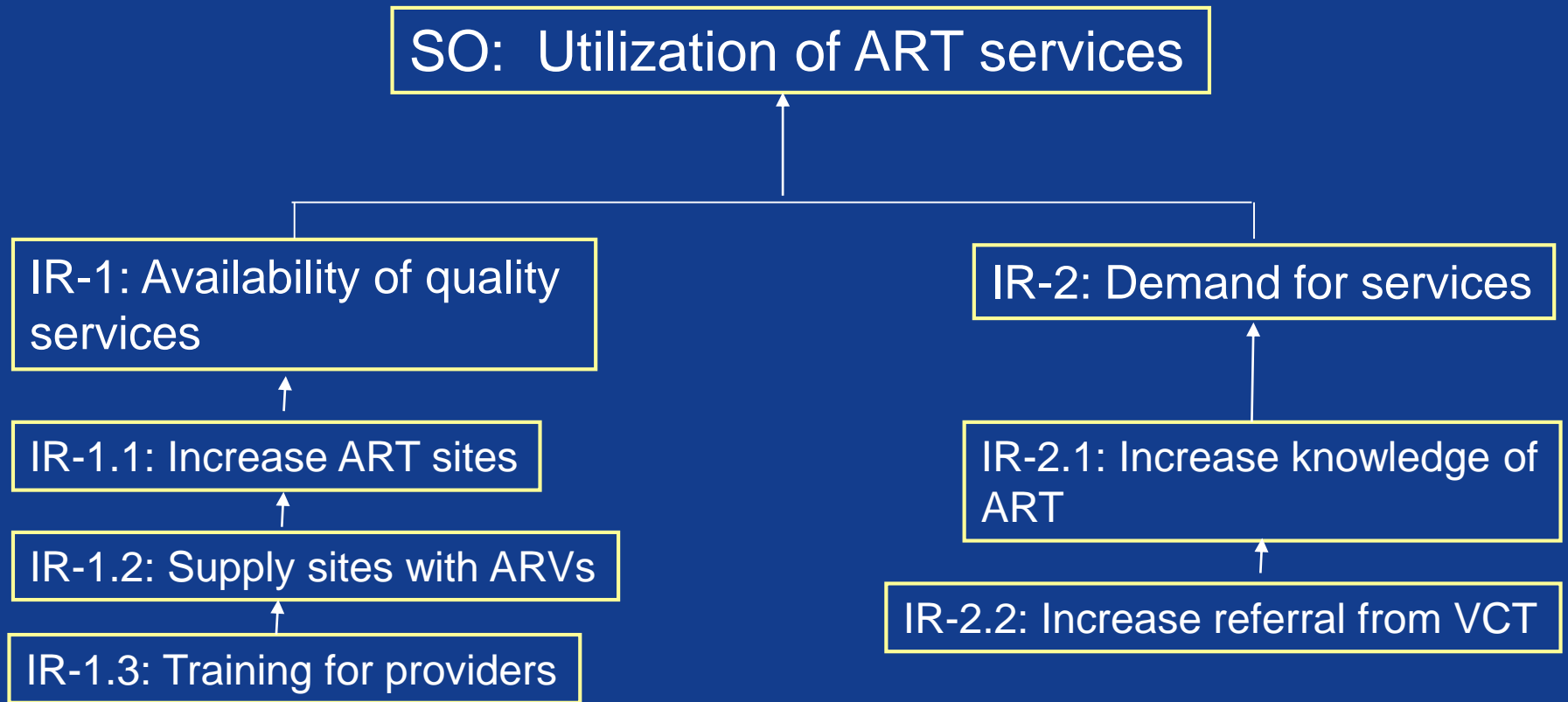


Logic Frameworks

- Problem statement
 - The “why” of program implementation
 - Statement what puts a population at risk for HIV
- Inputs
 - Program resources like staff, curricula, money
- Activities
 - What the program does like outreach, training, testing
- Outputs
 - Deliverables of program like people trained or tested
- Outcomes
 - Program results like change in knowledge, service use
- Impact
 - Long term change in health status like decreased HIV incidence



Results Framework Example – PEPFAR funded ART Program



PUBLIC
HEALTH
FOUNDATION
OF INDIA



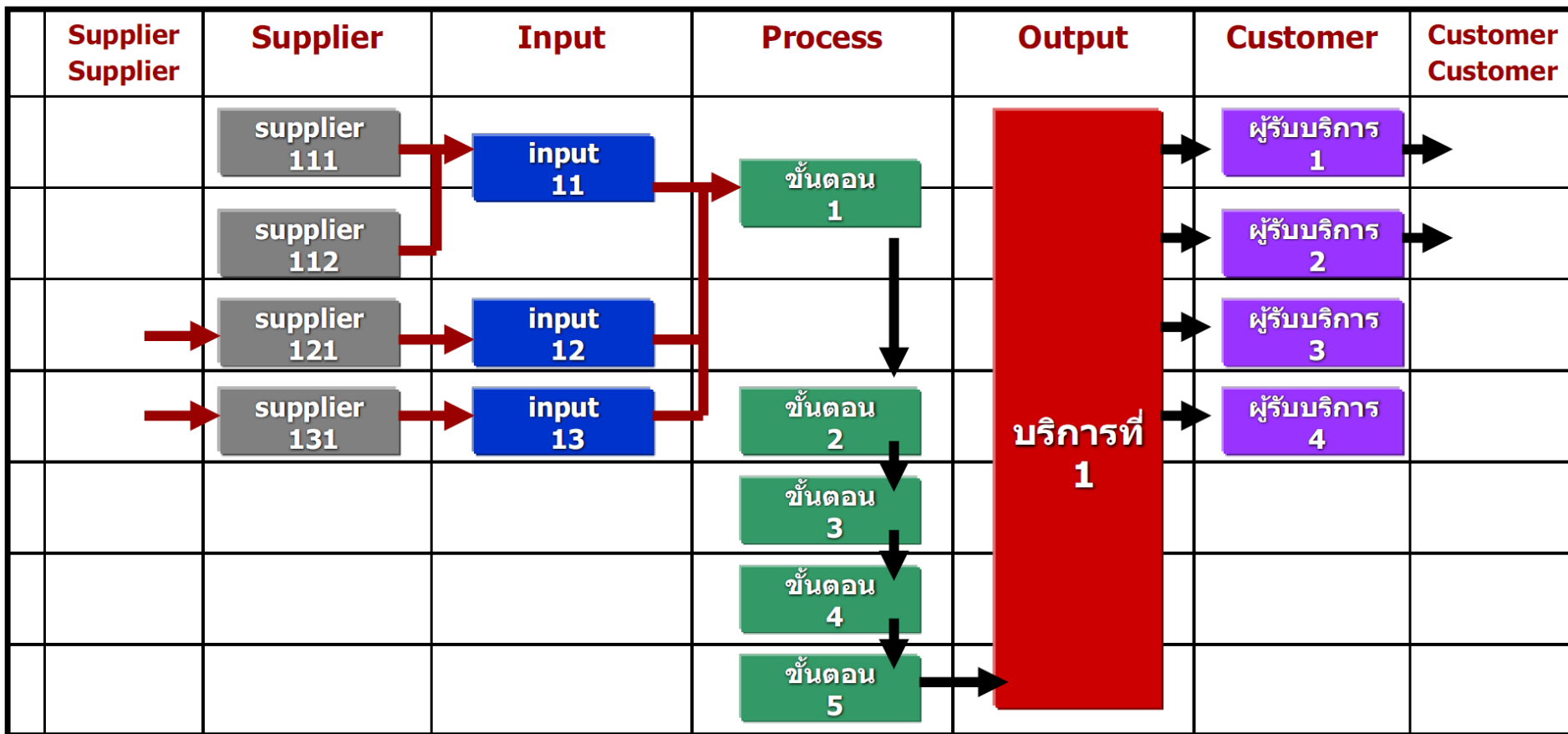
วิเคราะห์สิ่งที่มุ่งประเมินโดยใช้ตารางเหตุผลสัมพันธ์(Logical Framework: Log-Frame)

คำบรรยายสรุป (NS)	ตัวชี้วัดความสำเร็จ (OVI)	แหล่งข้อมูลและวิธีพิสูจน์ (MOV)	เงื่อนไขความสำเร็จ (IA)
จุดมุ่งหมาย (Goal)	ตัวชี้วัดที่จะบ่งบอกถึงความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของ แผน หรือแผนงาน	แหล่งข้อมูลที่จะวัดได้ถึงการบรรลุ ความสำเร็จของแผน หรือแผนงาน	เงื่อนไขที่จะช่วยให้จุดมุ่งหมายของแผน บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้
วัตถุประสงค์ (Objectives/ Purposes)	ตัวชี้วัดที่จะวัดความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ ที่วางไว้ เมื่อโครงการสิ้นสุด	แหล่งข้อมูลที่จะวัดความ สำเร็จตาม วัตถุประสงค์	เงื่อนไขที่จะช่วยให้วัตถุประสงค์ของ โครงการบรรลุผลสำเร็จ
ผลผลิต (Outputs)	ตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน หรือผลผลิตเพื่อ ความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์	แหล่งข้อมูลที่จะตรวจวัด ผลผลิตหรือ ผลงาน	ข้อสมมติฐานสำคัญที่ ผลงานจะบรรลุ ตาม Purpose ที่วางไว้
กิจกรรม (Activities)	ระบุกิจกรรมที่จะต้องทำ ระบุช่วงเวลาที่ทำ กิจกรรม	แหล่งแสดงรายการที่ยืนยัน ว่าได้มีการ จัดกิจกรรม ตามที่ กำหนดจริง	เงื่อนไขจากปัจจัยภายนอกที่จะทำให้เกิด กิจกรรมของโครงการ
ปัจจัยนำเข้า/ ทรัพยากร (Inputs/ Resources)	ระบุรายละเอียดของทรัพยากรที่ใช้จริง	แหล่งข้อมูลที่แสดงรายการการใช้ ทรัพยากรในแต่ละกิจกรรมจริง	ข้อกำหนดเกี่ยวกับการได้มาซึ่ง ทรัพยากรในการดำเนินโครงการ

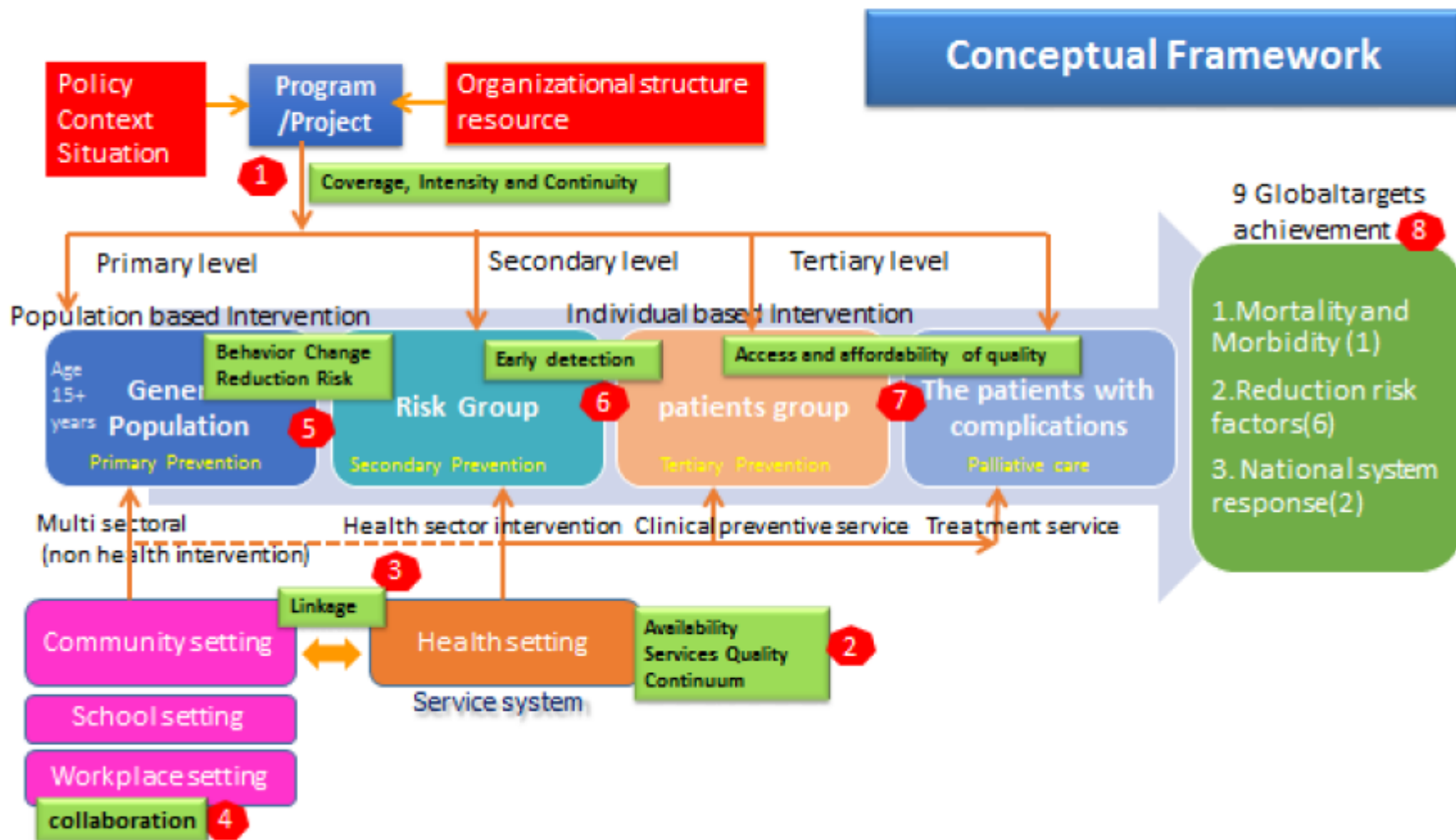


SIPOC Model / Value chain model

KPI : Key Performance Indicator



แผนภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการประเมินผลโครงการ



ขั้นที่ 3 การออกแบบการประเมิน

- วัตถุประสงค์การประเมิน
- คำถามการประเมิน
- ขอบเขตของการประเมิน
 - จุดเน้นหรือสาระที่มุ่งประเมิน
 - รูปแบบหรือแนวทางการประเมิน
 - เกณฑ์การประเมิน / ตัวชี้วัด
 - เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
 - ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง
 - การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดวัตถุประสงค์และคำถามการประเมิน

การประเมินยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ.ศ.
๒๕๕๗-๕๙

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

- เพื่อประเมินความสำเร็จของการตอบสนองต่อปัญหาเอดส์ตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ.ศ. 2557 – 2559
- เพื่อประเมินการขับเคลื่อนและการแปลงนโยบายยุทธศาสตร์ ไปสู่การวางแผนและการปฏิบัติการทั้งในระดับส่วนกลาง และพื้นที่ระดับจังหวัด

คำถามหลักในการประเมิน ยุทธศาสตร์ป้องกันและ แก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗-๕๘

- ประเทศไทยบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ ตามเป้าประสงค์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัด ที่ตั้งไว้ตามวิสัยทัศน์ “มุ่งสู่ความเป็นศูนย์ คือ ไม่มีผู้ติดเชื้อรายใหม่ ไม่มีการเสียชีวิตเนื่องจากเอดส์ ไม่มีการตีตราและเลือกปฏิบัติ” และตามยุทธศาสตร์ 5 ข้อ
- ยุทธศาสตร์และมาตรการที่กำหนดไว้ มีความเพียงพอ/เหมาะสมประการใด มีการดำเนินงาน และความก้าวหน้าอย่างไร มีปัจจัย/เงื่อนไขใดที่สนับสนุน/ขัดขวางความสำเร็จ
- การขับเคลื่อน และการแปลงนโยบาย ยุทธศาสตร์ไปสู่การวางแผนและการปฏิบัติ มีความก้าวหน้าและการดำเนินงานอย่างไร มีปัจจัยและเงื่อนไขอะไรที่ทำให้ประสบความสำเร็จ
 - การสื่อสารยุทธศาสตร์ โดยการกำหนดแนวคิดหลัก 6 ประการ 2 ทิศทางของยุทธศาสตร์ และ 5 ยุทธศาสตร์นั้น มีผลต่อการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หรือไม่ อย่างไร ส่งผลดีผลเสียอย่างไรบ้าง
 - การกำหนดโครงสร้างการบริหารยุทธศาสตร์ทั้งระดับชาติ อนุกรรมการ และอนุกรรมการระดับจังหวัด ต่อการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ ทั้งในระดับนโยบาย และระดับพื้นที่
 - การดำเนินการด้วยกลไกแผนปฏิบัติการ และการบูรณาการ การทำงานที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPI) เพื่อช่วยเร่งรัดการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวง
 - การพัฒนาระบบข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์และการติดตามประเมินผล

การประเมินแผนงานควบคุมโรคไม่ติดต่อใน ประเทศไทย ปี งบประมาณ 2553-2557

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อทบทวนสถานการณ์ และประเมินแผนงานป้องกันควบคุมโรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด และโรคหลอดเลือดสมองในประเทศไทย และพัฒนาข้อเสนอต่อการพัฒนานโยบาย และแผนงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อทบทวนสถานการณ์ของนโยบาย มาตรการ แผนงาน และมาตรฐานการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด และโรคหลอดเลือดสมอง ในประเทศไทย
2. เพื่อทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนงานป้องกันควบคุมโรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด และโรคหลอดเลือดสมองในประเทศไทย
3. เพื่อวิเคราะห์ระบบและแผนการดำเนินการควบคุมโรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด และโรคหลอดเลือดสมองในประเทศไทย
4. เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ สู่การพัฒนาระบบ และแผนการควบคุมโรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด และโรคหลอดเลือดสมองในประเทศไทย

การประเมินแผนงานควบคุมโรคไม่ติดต่อใน ประเทศไทย ปีงบประมาณ 2553-2557

ขอบเขตการประเมิน

1. ทบทวนสถานการณ์ นโยบาย มาตรการ แผนงาน และมาตรฐานการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดหัวใจและโรคหลอดเลือดสมอง) และปัจจัยเสี่ยงหลัก (ได้แก่ อาหาร ออกกำลังกาย บุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) ในประเทศไทยระหว่างปีงบประมาณ 2553 ถึง 2557
2. ทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและปัจจัยเสี่ยงหลัก ในประเทศไทยระหว่างปีงบประมาณ 2553 ถึง 2557
3. วิเคราะห์ระบบและแผนการดำเนินการควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และปัจจัยเสี่ยงหลักในประเทศไทยที่ตอบสนองต่อตัวชี้วัด 9 **global targets**
4. ทบทวนกระบวนการถ่ายทอดนโยบาย การแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ การดำเนินงาน ผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการควบคุมป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและปัจจัยเสี่ยงหลัก ในระดับจังหวัดและอำเภอ
5. วิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ แผนงาน การดำเนินกิจกรรม และผลลัพธ์การควบคุมป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและปัจจัยเสี่ยงหลัก ในประเทศไทย
6. พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบและแผนงานควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและปัจจัยเสี่ยงหลัก ในประเทศไทย

Evaluation of HIV programs among Female Sex Workers, Injection Drug Users and Men who have Sex with Men supported by the Global Fund in Thailand

Objectives

- understand the relevance of program design to the HIV epidemic among IDU, MSM and FSW;
- understand the political, legal and social context, ;
- assess the efficiency and effectiveness of program implementation;
- assess coverage and intensity of program implementation and provide recommendation towards impact

Evaluation of HIV programs among Female Sex Workers, Injection Drug Users and Men who have Sex with Men supported by the Global Fund in Thailand

Questions on program design

- Is the Global Fund investment (for FSW, IDU and MSM) allocatively efficient?
 - Financing levels allocated for HIV prevention activities targeting FSW, IDU and MSM;
 - Resource allocation for HIV prevention interventions targeting FSW, IDUs and MSM disaggregated by the key interventions;
 - The mix of the interventions provided as compared to the set of interventions proven to be effective for HIV prevention among FSW, IDUs and MSM
 - The mix of interventions as compared with the health needs of the populations (number of FSW, IDUs and MSM receiving the service, size of FSW, IDUs and MSM population)
- How does the program design differ from Global Fund activities or sites and non-Global Fund support activities/sites?
 - Can the program design facilitate the greater availability of key interventions?
 - Did the program design increase the accessibility and acceptance of key interventions?
 - Are the service delivery models evidence-based and adapted to local context?
 - Preventive interventions packages for FSW, IDU and MSM;
 - Documented evidence for adopting these packages;
 - If adapted to local political, legal, cultural context and health system

Evaluation of HIV programs among Female Sex Workers, Injection Drug Users and Men who have Sex with Men supported by the Global Fund in Thailand

Questions on program implementation

- Are the preventive intervention services implemented as intended?
 - Adherence to work plan: target populations and subgroups, service package, delivery approaches
 - Achievement of targets
- What are the facilitating and inhibiting factors in program implementation?
 - Political, legal and cultural factors
 - Current and future
 - Effects of these factors on program performance
- Is the targeting, coverage and utilization of preventive interventions equitable across and within FSW, IDU and MSM?
- What is the system investment needs to sustain or scale up the preventive intervention among FSW, IDU and MSM?

ตัวชี้วัดสิ่งที่จะประเมิน/เกณฑ์

Indicators

- a **variable** (its value changes)
- that **measures** (objective calculation of value)
- **key elements** of a program or project
 - Inputs, processes, outputs, outcomes

Indicators provide critical data at every level (and stage) of program implementation

- Inputs, Process
 - Was the program carried out as planned?
 - How well was it carried out? (WHY)
- Outputs, Results
 - Did the expected change occur?
 - How much change occurred? (WHY)
- Outcome, Impact
 - Has the outcome changed in desired direction?
 - Does the change signal program “success”?

การตัดสินใจสิ่งที่จะวัดและการออกแบบวิธีวัด

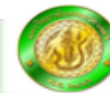
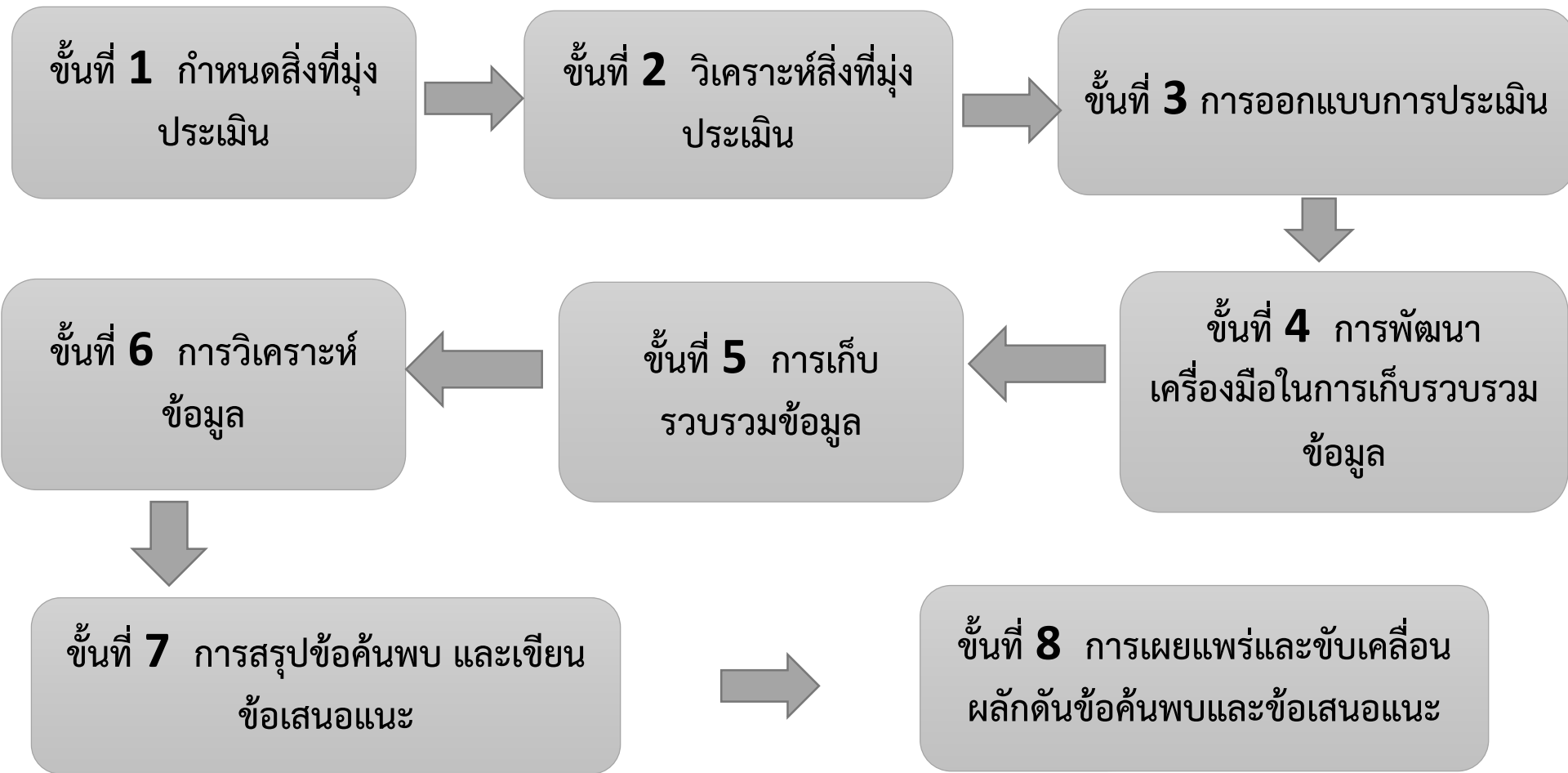
Provision	Are the services available?
	Are they accessible?
	Is their quality adequate?
Utilization	Are the services being used?
Coverage	Is the target population being reached?
Impact	Were there improvements in disease patterns or health-related behaviors?

สรุปกรอบแนวทางการประเมิน

คำถามการประเมิน	วัตถุประสงค์การประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/วิธีการ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน



ขั้นตอนกระบวนการประเมินผล



บทส่งท้าย

- M&E is both science and art
- M&E is an essential part of work, program, it should be planned, integrated, and executed
- The best way to improve M&E is to do M&E